

Vrienden van het Airborne Museum

NIEUWSBRIEF No.43

JULI 1991

Utrechtseweg 232
6862 AZ Oosterbeek
tel.: 085-337710

Redactie:
Drs.R.P.G.A.Voskuil

De Nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar.

Overweldigende belangstelling voor de excursie.

In de vorige Nieuwsbrief (No.42) kondigden wij de excursie aan over de noordelijke sektor van het gevechtsterrein van september 1944. Deze excursie, waarbij gebruik zal worden gemaakt van historische militaire voertuigen, zal plaats vinden op zaterdag 24 augustus a.s. De leiding is in handen van R.Sigmond en R.Voskuil. De belangstelling voor deze excursie is overweldigend en het aantal intekenaren overtreft verre het aantal plaatsen. Wel hebben we het maximale aantal plaatsen dat oorspronkelijk was vastgesteld (75) kunnen verhogen naar 110, maar nog zijn er te weinig plaatsen om iedereen die heeft ingetekend mee te kunnen nemen. Wij hopen dat we t.z.t. in de gelegenheid zullen zijn de excursie te herhalen.

Iedereen, zowel diegenen die mee kunnen, als diegenen die niet mee kunnen, ontvangen persoonlijk bericht van de Penningmeester, de heer R.Fennema. Nu de groep deelnemers zo groot is, is besloten het programma op 24 augustus zo in te delen dat twee groepen kort na elkaar de route langs de verschillende excursiepunten zullen volgen. Iedereen die mee kan zal door middel van het briefje van de Penningmeester worden meegedeeld in welke van de twee groepen hij of zij is ingedeeld. Op dit briefje staat ook de tijd waarop men op het Airborne Museum aanwezig dient te zijn. U wordt vriendelijk doch dringend verzocht U precies aan die tijd te houden, om de excursie zo goed mogelijk te laten verlopen.

Bij aankomst in het museum krijgt U, naast koffie, de excursiegids met het gedetailleerde programma en een bon voor de lunch. Denkt U ook aan aangepaste kleding in verband met het vervoer in (open) legervoertuigen!

Mocht U nog vragen hebben, dan kunt U daarmee terecht bij de heer R.Fennema in Oosterbeek, tel. 085-333406. Tot ziens in Oosterbeek op 24 augustus!

'Who was Who during the Battle of Arnhem'.

De werkzaamheden met betrekking tot de publikatie over de slagorde van de 1e Airborne Divisie en de 1e Onafhankelijke Poolse Parachutisten Brigade verlopen naar tevredenheid. Veel hulp van Vrienden, zowel uit Nederland als uit Engeland wordt geboden. Dankzij onze computer hebben we alle namen kunnen alfabetiseren. Verschillende paragrafen zijn inmiddels ter controle naar oud-officieren in Engeland gezonden.

Ongeveer 40, deels aktie-foto's, deels portretten, zullen in het boekje worden opgenomen. Hierbij wordt de voorkeur gegeven aan afbeeldingen van officieren, die niet bekend zijn uit andere publikaties. De presentatie van het boekje zal hopelijk plaats vinden tijdens de Jaarvergadering in maart 1992. Over prijs en oplage hoop ik in de volgende Nieuwsbrief iets mee te kunnen delen. (C.v.R.)

Mr.E.E. Shaw, onze nieuwe vertegenwoordiger in Groot Britannië.

Zoals wij reeds in de vorige Nieuwsbrief meedeelden, heeft onze Vereniging sinds begin dit jaar een nieuwe vertegenwoordiger in Groot Britannië. Het is Mr.E.E.(Ted) Shaw.

Voor de Tweede Wereldoorlog was Mr.Shaw Gunner/Signaller in de 368 Battery Royal Artillery. Van september 1939 tot juni 1940 maakte hij deel uit van het Britse expeditie-leger in Frankrijk. In juni 1940 werd hij geëvacueerd uit Duinkerken.

In 1942 werd hij bevorderd tot officier en nam hij dienst in de 1st Airlanding Anti-Tank Battery Royal Artillery. In deze eenheid nam hij deel aan de strijd in Italië en aan de Slag om Arnhem, waar hij het Military Cross verdiende.

Op 26 september 1944 werd hij in Oosterbeek door de SS krijgsgevangen gemaakt.

In april 1945 werd hij bevrijd en keerde hij terug naar Engeland.

De Vereniging is verheugd dat iemand met zo'n staat van dienst de functie van vertegenwoordiger van onze Vereniging in Groot Britannië op zich heeft willen nemen.

Het adres van Mr.Shaw is: 1 Willow Close, Stilton, Peterborough, Cambs, PE7 3RZ England. Telefoon: 0733 - 245420.

10.000e leerling voor het Scholenproject.

Op 6 juni was het een glorieuze dag voor degenen die hun medewerking gaven en geven aan het Scholenproject, dat door de Vereniging in het museum gerund wordt. Sinds de start van het project in 1984 hebben we kunnen bevorderen dat 10.000 leerlingen van basis- en voortgezet onderwijs in de gelegenheid werden gesteld zich te verdiepen in hetgeen in het Airborne Museum te zien en te horen is over de Tweede Wereldoorlog en de Slag om Arnhem in het bijzonder.

De gelukkige was de 14-jarige Meinke Okma van de Jan Ligthartsschool uit Oosterbeek. De voorzitter van de Stichting Airborne Museum, Burgemeester Verlinden, in gezelschap van bestuursleden van de Stichting Airborne Museum en van de Vereniging Vrienden, memoreerde dit bijzondere feit in een korte toespraak en overhandigde Meinke enige kleine cadeautjes. Nadat zij haar handtekening in het officiële gastenboek had gezet "tussen generaals en andere VIP's", werden de leerlingen getraceerd.

Opmerkelijk is dat het Scholenproject scholen uit heel Nederland naar het museum voert. Contacten met Engelse, Belgische en Duitse onderwijsinstellingen wettigen de hoop dat binnenkort ook buitenlandse leerlingen van het project gebruik gaan maken. (C.v.R.)

Speciaal tijdschrift verkrijgbaar in het Airborne Museum.

In de serie 'Documentaire Nederland en de Tweede Wereldoorlog', die wordt samengesteld door medewerkers van het Rijks Instituut voor Oorlogsdocumentatie in Amsterdam, is een speciaal nummer over de Slag om Arnhem verschenen.

Het nummer, dat zeer rijk is geïllustreerd met bekende, maar ook met minder bekende foto's en documenten, is verkrijgbaar in het Airborne Museum en kost f 6,95.

Nieuwe foto uit September 1944 te voorschijn gekomen.

Hoewel er soms wordt gedacht dat alle bewaard gebleven foto's van de Slag om Arnhem wel bekend zijn, blijkt steeds weer het tegendeel. Zo ontving het Airborne Museum kortgeleden van een Britse veteraan een foto van een 6-ponder kanon met manschappen op de hoek van de Utrechtseweg en de Klingelbeekseweg in Arnhem. Deze foto, die in deze Nieuwsbrief is afgebeeld, werd gemaakt door Mr.M. McFarlane op 18 of 19 september 1944. Op het Airborne Museum wordt op dit moment nader onderzoek gedaan naar datum, eenheid en omstandigheden.

Natuurlijk rijst nu opnieuw de vraag: zijn er nog meer veteranen, en misschien ook nog wel burgers, die foto's hebben uit die septemberdagen van 1944? Ieder kiekje, hoe schijnbaar onbelangrijk ook, blijft welkom!

Een onbekende foto uit de Slag om Arnhem, opgenomen door Mr. McFarlane op 18 of 19 september 1944. Lokatie: hoek Utrechtseweg, Klingelbeekseweg. De huizen op de achtergrond staan langs de Klingelbeekseweg. Het 6-ponder kanon staat gericht op de Utrechtseweg en het terrein daarachter, 'Den Brink' (de KEMA).

Grote schenking van uniformstukken uit de Slag om Arnhem.

Van de heer Heerma van Vos uit Leeuwarden ontving het Airborne Museum twee grote kisten met uniformstukken uit de Slag om Arnhem, die in 1945 op het voormalige slagveld waren verzameld.

De collectie bestaat uit Britse para-helmen (waaronder één zeer zeldzame uitvoering uit het begin van de oorlog), een Duitse Luftwaffe helm, een baret, webbing materiaal, gasmaskers, een zwemvest, gascapes, etc.

Het materiaal zal worden gebruikt voor de diorama's in het museum.

Nieuw kassasysteem in het museum.

Sinds enige maanden beschikt het Airborne Museum over een geautomatiseerd kassasysteem. Het grote voordeel hiervan is dat alle handelingen aan de kassa geregistreerd worden en direkt naar de administrateur kunnen worden doorgegeven en aldus de voorraadadministratie op ieder moment overzien kan worden.

Alle medewerkers zijn tijdens twee avonden vertrouwd gemaakt met het nieuwe systeem. De klant krijgt zowel voor de entree als voor gekochte artikelen een kassabon en alle handelingen aan de kassa kunnen geëvalueerd worden. (C.v.R.)

Geldelijke gift uit Engeland.

Via Captain T.H. Hughes MBE ontvingen wij van de Arnhem Veterans Club uit Engeland een bedrag van £ 100. Dit bedrag zal worden besteed aan een project waarbij verhalen van veteranen op de band zullen worden opgenomen ('Oral History').

Nieuw boek over het 1st Battallion The Border Regiment.

Philips J. Shears publiceerde in 1948 het boek 'The Story of the Border Regiment 1939 - 1945', dat in één hoofdstuk summier de activiteiten van het 1e bataljon beschreef. In september 1948 en maart 1949 wijdde The Border Magazine 7½ pagina aan twee artikelen van majoor, later Brigade-generaal, C.F.O. Breese die meer gedetailleerd op de gebeurtenissen van het bataljon in de gemeente Renkum ingingen. 'Tried and Valiant' van Sutherland plukte wat gegevens uit bovenstaande publicaties maar voegde daar zo goed als niets aan toe.

Canon Alan Green, destijds commandant van het 20e peloton 'D' Compagnie, die langs de Van Borsseleenweg ter hoogte van Hoog Oorsprong de westelijke flank verdedigde, heeft nu een boek geschreven dat recht doet aan een bataljon dat tot op de laatste dag van de slag de westelijke flank van de perimeter met succes heeft verdedigd zonder een meter terug te trekken. De uitzondering vormt de bezetting van de Westerbouwing, maar daarover is het laatste woord nog niet gezegd.

Het boek is zeer levendig en leesbaar geschreven en de schrijver heeft veel veteranen geïnterviewd. Op bewonderenswaardige wijze heeft hij deze verhalen vervlochten met zijn eigen ervaringen en de gegevens uit de 'War Diary'. De Nieuwsbrief heeft niet de ruimte voor een uitgebreide recensie en kondigt in de regel slechts de verschijning aan. Daarom slechts een enkel punt van kritiek: de onderschriften bij de foto's op pagina's 7 en 8 zijn verkeerd: noch op de 18e, noch op de 19e september zijn rond het middaguur eenheden van het bataljon over de Utrechtseweg ter hoogte van de Sonnenberg getrokken. De foto's tonen de South Staffords, die vroeg in de ochtend van 18 september van Brigade-generaal Hicks het bevel kregen de troepen bij de brug in Arnhem te versterken.

Tenslotte: het boek bevat geen alfabetische index, maar wel een lijst van gesneuvelden, gewonden en teruggekeerden.

Samengevat kan ik dit boek aanbevelen aan iedere serieus geïnteresseerde omdat het na John Fairley's 'Remember Arnhem' het eerste objectieve boek is dat geheel gewijd is aan een betrekkelijk kleine eenheid tijdens de Slag om Arnhem.

Naast het Glider Pilot Regiment was het aantal gesneuvelden van het Border Regiment proportioneel het hoogst. De lezer mag concluderen wat dat betekent.

Het boek '1st Battalion The Border Regiment, Arnhem 17th September - 26th September 1944' werd geschreven door Alan T. Green en uitgegeven door 'The Museum of the Border Regiment and The King's Own Royal Border Regiment' in Carlisle in 1991.

Het telt 103 pagina's en is te koop in het Airborne Museum en kost f 42,50 (A.G.)

Boek 'Remember Arnhem' weer verkrijgbaar.

De tweede druk van het boek 'Remember Arnhem' over de geschiedenis van het 1st Airborne Reconnaissance Squadron tijdens de Slag om Arnhem, is weer verkrijgbaar in het Airborne Museum. Het boek, gesigeneerd door de auteur John Fairley, kost f 49,50.

Enkele exemplaren van de 'Roll of Honour' verkrijgbaar.

Er zijn weer een aantal exemplaren van de 'Roll of Honour' beschikbaar. De prijs bedraagt f 25,- Bij verzending binnen Nederland moet daar nog f 6,- worden bijgerekend.

Rectificatie.

Onder foto 1 in Ministory XXX 'Twee verhalen rond een toren', moet staan: "Verwoeste gebouwen langs de Eusebiusbinnensingel" en niet zoals abusievelijk staat vermeld "Eusebiusbuitensingel".

Rondleidingen in de Oude Kerk in Oosterbeek.

Gedurende de maanden juni, juli, augustus en september is de Oude Kerk in het Benedendorp in Oosterbeek voor bezoek opengesteld op woensdag, donderdag en zondagmiddag van 14.00 tot 17.00 uur.

In de kerk, die een belangrijke rol speelde bij de Slag om Arnhem, herinneren verschillende objecten zoals o.a. het doopvont en diverse plaquettes aan de septemberdagen van 1944.